

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

RYNEK ZBÓŻ

stan i perspektywy

P Ó Ł R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1991 ROKU

ISSN 1231-3149

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Jadwiga Seremak-Bulge

MAJ 2016

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Waldemar Sochaczewski (przewodniczący)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny)
Piotr Szajner (sekretarz redakcji)
Maria Zwolińska
Tadeusz Chrościcki
Krystyna Świetlik
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Barbara Domaszewicz

KOMITET REDAKCYJNY:

Maria Zwolińska, Andrzej Kowalski, Jadwiga Seremak-Bulge, Piotr Szajner, Marzena Trajer,
Ewa Machowina

REDAKTOR RYNKU ZBÓŻ:

Wiesław Łopaciuk

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 700 egz. Ark. wyd. 4,73

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

25 lat badań rynkowych w Polsce	3
<i>prof. dr hab. Jadwiga Seremak-Bulge</i>	
Reasumpcja	4
Summary	5
I. Uwarunkowania makroekonomiczne	7
<i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	
II. Światowy rynek zbóż	8
<i>mgr inż. Wiesław Łopaciuk</i>	
III. Polski rynek zbóż	14
1. Krajowe zasoby zbóż	14
<i>mgr inż. Wiesław Łopaciuk</i>	
2. Krajowe zużycie zbóż	17
<i>mgr inż. Wiesław Łopaciuk, mgr Jadwiga Drożdż, dr hab. Krystyna Świetlik, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB, mgr Małgorzata Zielińska</i>	
3. Handel zagraniczny zbożami	29
<i>mgr Katarzyna Rola, mgr inż. Wiesław Łopaciuk</i>	
4. Działania wspierające rynek zbóż	32
<i>mgr inż. Maria Włodarczyk</i>	
5. Ceny zbóż na krajowym rynku	35
<i>mgr inż. Wiesław Łopaciuk</i>	
Aneks	38

25 LAT BADAŃ RYNKOWYCH W POLSCE

Oddajemy do rąk czytelników jubileuszowy 50 numer Rynku Zbóż. Minęło bowiem 25 lat od rozpoczęcia analiz rynkowych przez Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB w 1991 r. Po dziesięcioleciach gospodarki centralnie sterowanej rozdrobnione polskie rolnictwo oraz słabe ekonomicznie przedsiębiorstwa zajmujące się skupem płodów rolnych i przetwórstwem żywności, którym nagle przyszło funkcjonować na wolnym rynku poszukiwały przede wszystkim informacji o aktualnych oraz przyszłych cenach. W gospodarce rynkowej dostęp do rzetelnej i aktualnej informacji jest bowiem niezbędnym warunkiem ograniczenia ryzyka cenowego, które zawsze towarzyszy podejmowanym decyzjom. Budowa publicznego systemu informacji rynkowej była więc jednym z najpilniejszych zadań stojących przed Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) oraz instytucjami odpowiedzialnymi za politykę rolną oraz jej stosowanie. Sprawnie działający publiczny system informacji rynkowej, finansowany przez państwo, stanowić powinien podstawę ograniczania ryzyka cenowego metodami rynkowymi.

Pionierem w tej dziedzinie był Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, który z inicjatywy MRiRW oraz Agencji Rynku Rolnego (ARR) rozpoczął współpracę z Economic Research Service USDA (Ministerstwo Rolnictwa Stanów Zjednoczonych) w zakresie opracowywania raportów rynkowych typu outlook analizujących sytuację na podstawowych rynkach rolnych. W Instytucie utworzono Zakład Badań Rynkowych, na czele którego stanął prof. dr hab. Jan Małkowski, który jako jeden z nielicznych polskich naukowców prowadził badania rynkowe, w tym przede wszystkim

na newralgicznym rynku wieprzowiny i wołowiny. Doświadczenie i wiedza prof. J. Małkowskiego z zakresu analiz rynkowych, w tym zwłaszcza znajomość teoretycznych podstaw „cyklu świńskiego” były bezcenne dla budowy zespołu analityków rynkowych i przygotowania raportów rynkowych na wysokim poziomie.

Pierwsze trzy raporty dotyczące rynku zbóż, rynku mleka oraz rynku mięsa (obejmującego rynek wieprzowiny, wołowiny i baraniny) zostały przygotowane przez pracowników Zakładu Badań Rynkowych IERiGŻ we współpracy z ekspertami amerykańskimi i opublikowane w 1991 r. W roku następnym analizami objęto następne rynki ważne dla polskiego rolnictwa, a więc rynek: środków produkcji i usług dla rolnictwa, drobiu i jaj, rzepaku i roślin oleistych, ziemniaka, cukru, owoców i warzyw. W uznaniu znaczenia badań rynkowych dla rolnictwa i gospodarki żywnościowej pracownicy Zakładu Badań Rynkowych kierowanego przez prof. dr hab. Jana Małkowskiego wraz ze współpracownikami ze Stanów Zjednoczonych zostali uhonorowani w 1993 r. zespołową nagrodą I stopnia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej za stworzenie podstaw i uruchomienie systematycznych analiz głównych rynków rolnych oraz wdrożenie ich wyników do systemu informacji ekonomicznej i rynkowej.

W kolejnych latach pod wpływem potrzeb szeroko rozumianego Centrum i rozwijającego się przemysłu rolno-spożywczego listę opracowywanych raportów rynkowych rozszerzono o rynek pasz, handel zagraniczny artykułami rolno-spożywczymi oraz popyt na żywność.

W zakładzie Polityki Społecznej i Regionalnej rozpoczęto opracowywanie raportów dotyczących rynku ziemi. W ostatnich latach analizami rynkowymi objęto rynek ryb, rynek artykułów alkoholowych oraz rynek tytoniu.

Podkreślić w tym miejscu trzeba, że w analizach rynkowych przygotowywanych przez ZBR IERiGŻ-PIB nacisk kładziony jest na wszechstronne przedstawienie sytuacji podaży-popytowej, jej przyczyn i wpływu na poziom cen, zwłaszcza w przyszłym cyklu produkcyjnym. O ich jakości decydują przede wszystkim wszechstronność analiz, pełne wyjaśnienie zależności przyczynowo-skutkowych, obiektywizm, rzetelność i terminowość. Wymaga to głębokiej znajomości branży, dostępu do różnorodnych informacji, wysokich umiejętności analitycznych i ciągłego śledzenia tego co dzieje się zarówno na rynku krajowym jak i w otoczeniu bliższym i dalszym. Podstawą analiz rynkowych są informacje statystyczne, dające szansę najpełniejszego uwzględnienia zmian ilościowych zarówno po stronie popytu jak i podaży, oraz skomplikowanych zależności przyczynowo-skutkowych. Oczywiście są one wzbogacane znajomością bieżących informacji. Dzięki tym cechom raporty opracowywane w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB zdobyły uznanie odbiorców, są cenionym składnikiem systemu publicznej informacji rynkowej i źródłem informacji zarówno dla centrum rządowego, samorządowych organizacji branżowych, uczestników rynku tworzących własne systemy informacyjne niezbędne dla skutecznego zarządzania firmą, a także studentów oraz licznych pracowników naukowych zajmujących się rolnictwem.

REASUMPCJA

W sezonie 2015/16 światowy rynek zbóż był pod presją podaży. Zbiory zbóż w 2015 r. były o 1,7% mniejsze niż w poprzednim roku, ale rekordowe zapasy początkowe skompensowały spadek podaży bieżącej, dzięki czemu podaż całkowita, w porównaniu z poprzednim sezonem, zwiększyła się o 0,8%. Zużycie jest szacowane na poziomie o 0,4% niższym niż w sezonie 2014/15 i dlatego na koniec sezonu można się spodziewać ponownego zwiększenia zapasów. Ceny na światowych rynkach utrzymywały się na niskim poziomie. W nadchodzącym sezonie (2016/17) zbiory zbóż mogą być nieznacznie mniejsze, ale sytuację będą stabilizowały bardzo duże zapasy.

W 2015 r., na skutek niesprzyjających warunków agrometeorologicznych, krajowe zbiory zbóż, w porównaniu z poprzednim rokiem, zmniejszyły się o 12,3% do 28,0 mln ton. Zbiory ozimin zmalały o 6,0%, a zbóż jarych o 21,7%. W 2016 r. zbiory zbóż mogą być o 8% większe niż w poprzednim roku i wynieść około 30 mln ton, co będzie wynikało z wyższych niż w poprzednim roku plonów i większego areалу uprawy. Jeżeli nie zostaną uzupełnione niedobory wilgoci glebowej zbiory mogą wynieść około 29 mln ton.

W sezonie 2015/16 krajowy rynek zbóż był pod presją popytu, co wynikało z mniejszych zbiorów oraz zapasów początkowych. Krajowe zasoby¹ zbóż w sezonie 2015/16, w porównaniu z poprzednim sezonem, zmniejszyły się o 13,4% do 30,8 mln ton. Podaż całkowita² szacowana jest na 32,5 mln ton, tj. o 13,5% mniej niż w poprzednim sezonie. Pomimo większych zbiorów, niski stan zapasów spowoduje, że w nadchodzącym sezonie 2016/17 zarówno zasoby krajowe, jak i całkowita podaż zbóż zwiększą się tylko o 1-2%.

Krajowe zużycie zbóż w sezonie 2015/16 zmaleje z 27,3 mln ton w poprzednim sezonie do 27,0 mln ton, tj. o 1,3%. Wzrost zużycia paszowego (o 1,6% do 16,7 mln ton) nie skompensuje spadku zużycia przemysłowego (o 13,5% do 2,5 mln ton) i spożycia (o 1,4% do 4,9 mln ton). Pomimo znacznego ograniczenia, eksport w dalszym ciągu będzie bardzo duży (4,6 mln ton wobec rekordowych 7,2 mln ton w sezonie 2014/15). Zapasy końcowe w sezonie 2015/16 zmniejszą się poniżej 1 mln ton, tj. o blisko 70% mniej niż przed rokiem. Na sezon 2016/17 przewiduje się wzrost

krajowego zużycia zbóż o blisko 2%, co przy porównywalnym wzroście podaży i niewielkim ograniczeniu importu pozwoli tylko na częściową odbudowę zapasów końcowych do 1,2 mln ton.

W 2015 r. kontynuowana była tendencja wzrostowa przemysłowych przemiatów zbóż. Zwiększyła się również produkcja wszystkich wyrobów zbożowych. Największy był przyrost produkcji makaronu, kasz i płatków oraz mąk żytnich, a nieco mniejszy żywności otrzymywanej przez prażenie i pęcznienie ziarna. W 2016 r. przewiduje się niewielki wzrost przemysłowej produkcji pieczywa świeżego, wyrobów ciastkarskich, mąk żytnich oraz żywności preparowanej i względną stabilizację produkcji pozostałych wyrobów zbożowych. We wszystkich działach przetwórstwa zbóż nastąpiło ożywienie inwestycyjne, szczególnie w produkcji pieczywa cukierniczego, świeżego oraz pasz. Wszystkie działy przetwórstwa zbóż (pierwotne i wtórne) miały dodatni wynik finansowy i osiągnęły stosunkowo wysokie wskaźniki rentowności, aczkolwiek ich wzrost zanotowano tylko w młynarstwie i w produkcji pieczywa cukierniczego. Stan finansowy poszczególnych działów był bezpieczny, a udział środków własnych

¹ Zapasy początkowe plus zbiory.

² Podaż krajowa plus saldo obrotów handlu zagranicznego.

Tabela
Bilans zbóż ogółem* (tys. ton)

Lata	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16 szacunek	2016/17 prognoza	2016/17 2015/16
Zapasy początkowe	5672	5394	5592	5382	3814	2945	922	31,3
Areal uprawy**	7521	7710	7608	7368	7377	7420	7530	101,5
Plony (t/ha)**	3,60	3,46	3,73	3,84	4,31	3,76	4,02	106,9
Produkcja	27084	26647	28408	28302	31792	27897	30270	108,5
Import	2184	2766	1676	2134	1945	1625	1835	112,9
Ogółem zasoby	34939	34808	35677	35818	37551	32467	33027	101,7
Zużycie krajowe:	27574	27020	25795	26307	27337	26974	27460	101,8
- spożycie	5125	5092	5043	5002	4973	4902	4847	98,9
- wysiew	1721	1742	1670	1710	1707	1724	1740	100,9
- zużycie przemysłowe	2617	2634	2641	2954	2898	2508	2910	116,0
- spasanie	16843	16290	15165	15350	16400	16660	16760	100,6
- straty i ubytki	1268	1263	1276	1291	1359	1181	1203	101,9
Eksport***	1971	2196	4500	5697	7269	4570	4360	95,4
Zapasy końcowe****	5394	5592	5382	3814	2945	922	1207	130,9
Zapas/zużycie (%)	18,3	19,1	17,8	11,9	8,5	2,9	3,8	x

*) Łącznie z kukurydzą ale z wyłączeniem gryki i prosa

***) Dane dotyczące powierzchni i plonów od sezonu 2010/11 nieporównywalne z poprzednimi sezonami

*****) Łącznie z produktami zbożowymi w ekwiwalencie ziarna

*****) Od sezonu 2004/05 łącznie z zapasami interwencyjnymi

Źródło: GUS, szacunki i prognozy IERiGŻ-PIB

w finansowaniu bieżącej działalności gospodarczej zwiększył się.

W sezonie 2015/16 zmaleje nadwyżka w handlu zagranicznym zbożami i przetworami zbożowymi (1,58 wobec 1,78 mld EUR w poprzednim sezonie), na co miała wpływ redukcja nadwyżek na krajowym rynku i większa konkurencja pomiędzy eksporterami na światowym rynku. Eksport zbóż i ich przetworów w ekwiwalencie ziarna szacuje się na 4,6 mln ton, wobec 7,2 mln

ton w poprzednim sezonie. Przewiduje się, że w sezonie 2016/17 eksport zbóż może zmniejszyć się do 4,4 mln ton. Import ziarna i ich przetworów w ekwiwalencie ziarna w sezonie 2015/16 szacuje się na 1,6 mln ton wobec 1,9 mln ton w sezonie 2014/15. W sezonie 2016/17 przewiduje się wzrost importu do 1,8 mln ton zbóż. Obroty handlowe nadal będą koncentrować się wewnątrz UE, a transakcje importowe będą realizowane po cenach zbliżonych do osiągniętych w bieżącym sezonie.

We wrześniu 2016 r. średnie ceny pszenicy i żyta mogą wynieść odpowiednio od 640 do 680 zł/t (konsumpcyjna od 670-720 zł/t) i od 510 do 550 zł/t. W kolejnych miesiącach sezonu 2016/17 przewiduje się umiarkowany wzrost cen zbóż, który może się zakończyć na przełomie pierwszego i drugiego kwartału 2017 r. Średnie ceny pszenicy mogą się wtedy kształtować w przedziale 670-730 zł/t (konsumpcyjna – 690-760 zł/t), a żyta 530-580 zł/t.

SUMMARY

In the 2015/16 supply pressure continued to shape the situation of the world cereal market. Cereal crop in 2015 was 1,7% down on the previous year but large opening stocks matched the decline and total supplies went 0,8% up. Cereal use is estimated 0,4% below the previous season's figure. Therefore closing stocks are expected to rise and prices fluctuate at low level. In the new season (2015/16) as light decline in cereal production is forecast but large stocks will have a stabilising impact on the market.

In 2015 due to unfavourable weather domestic production of cereals declined by 12,3% to 28,0 million tons. Comparing to the previous year the crop of winter

cereals declined by 6,0% and the crop of spring cereals by 21,7%. In 2016 cereal crops are forecast to increase by 8% to ca 30 million tons which would reflect increase in yields and area sown. If soil moisture is not restored crops will total 29 million tons.

In the 2015/16 season domestic market has been under the pressure of demand which reflected a decline in crops and opening stocks. Domestic cereal supply¹ was 13.4% down on the previous season at 30.8 million tons. Total supply is estimated² is estimated at 32.5 million tons, i.e. 13.5% down on the previous

¹ Opening stocks plus production.

² Domestic supply plus foreign trade balance.

season. In the 2016/17 despite higher crops as well domestic as total supply are forecast to increase only by 1-2% percent which would mirror low opening stocks.

Domestic use of cereals in the 2015/16 season is estimated to decline from 27.3 million tons to 27.0 million tons, i.e. by 1.3% as compared with 2014/15. The increase in feed use by 1.6% to 16.7 million tons will not offset the decline of industrial uses by 13.5% to 2.5 million tons and human consumption by 1.4% to 4.9 million tons. Despite a considerable reduction exports will remain bulk at 4.6 million tons versus record 7.2 million tons previously. Closing stocks in the 2015/16 season are estimated to decline below 1 million tons,

Table
Grain balance sheet* ('000 t)

Seasons	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2014/15 estimation	2016/17 forecast	2016/17 2015/16
Opening stocks	5672	5394	5592	5382	3814	2945	922	31,3
Area sown**	7521	7710	7608	7368	7377	7420	7530	101,5
Yield (t/ha)**	3,60	3,46	3,73	3,84	4,31	3,76	4,02	106,9
Crops	27084	26647	28408	28302	31792	27897	30270	108,5
Imports	2184	2766	1676	2134	1945	1625	1835	112,9
Total supply	34939	34808	35677	35818	37551	32467	33027	101,7
Domestic use	27574	27020	25795	26307	27337	26974	27460	101,8
- food	5125	5092	5043	5002	4973	4902	4847	98,9
- seeds	1721	1742	1670	1710	1707	1724	1740	100,9
- industrial uses	2617	2634	2641	2954	2898	2508	2910	116,0
- feed	16843	16290	15165	15350	16400	16660	16760	100,6
- wastes and losses	1268	1263	1276	1291	1359	1181	1203	101,9
Exports***	1971	2196	4500	5697	7269	4570	4360	95,4
Carryover stocks****	5394	5592	5382	3814	2945	922	1207	130,9
Stocks/use ratio (%)	18,3	19,1	17,8	11,9	8,5	2,9	3,8	x

* Including maize (corn) but excluding buckwheat and millet

** Since 2010/11 data on area and yield uncomparable with previous seasons

*** Including cereal products in terms of grain

**** Including intervention stocks from 2004/05 onwards

Source: CSO, authors' estimations and forecast.

i.e. by close to 70%. In the 2015/19 season domestic use is forecast to increase by 2%, which having comparable increase in supply and a slight reduction in imports will only allow for a partial recovery of closing stocks to 1.2 million tons.

In 2015 an upward tendency in cereal milling was continued. It resulted in a growth of the production of cereal products. The highest increase concerned past, groats, flakes and rye flour. In 2016 a slight increase in the production of bread, cakes and rye flour is forecast while in the case of remaining cereal products a stabilisation is expected. All branches of cereal processing showed growing investments, particularly in the production of cakes, bread and feedstuffs. All branches of the sector generated positive financial

results and achieved relatively high profitability ratios. However its increase was observed only in milling and cake production. Financial standing of particular branches was at a safe level and the share of own capital in financing current economic activities increased.

The surplus of foreign trade in cereals and cereal products in the 2015/16 is expected to decline (PLN 1.58 million versus PLN 1.78 million in 2014/15), which would reflect a reduction in surpluses on the domestic market and growing competition on the world market. Exports of cereal and cereal products are estimated at 4.6 million tons (in terms of grain) versus 7.2 million tons in the previous season. In the 2016/17 season export is forecast to decline to 4.4 million tons. Import of cereals and cereal prod-

ucts in 2015/16 season is estimated at 1.6 million tons versus 1.9 million tons in 2014/15 and in the 2016/17 season is forecast at 1.8 million tons. The trade would be concentrated inside EU and conducted at prices similar to those reported in the 2015/16 season.

In September 2016 wheat and rye prices may average respectively PLN 640-680 per ton (PLN 670-720 per ton for bread-making wheat) and PLN 490-520 per ton. Then in the course of the 2016/17 season a moderate increase is forecast. This tendency would last by the break of the first and second quarter of 2017 with average prices of wheat at PLN 670-730 per ton (PLN 690-760 per ton for bread-making wheat) and the prices of rye at PLN 530-580 per ton.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukażą się:

1. Rynek drobiu (49) • maj 2016,
2. Rynek mięsa (50) • maj 2016,
3. Rynek rzepaku (49) • maj 2016,
4. Rynek cukru (43) • czerwiec 2016,
5. Rynek wyrobów tytoniowych (4) • czerwiec 2016,
6. Rynek owoców i warzyw (48) • czerwiec 2016,
7. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (44) • wrzesień 2016,
8. Rynek mleka (51) • wrzesień 2016,
9. Rynek pasz (38) • wrzesień 2016,
10. Rynek drobiu i jaj (50) • październik 2016,
11. Rynek zbóż (51) • październik 2016,
12. Rynek ryb (25) • październik 2016.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 757 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. w 2016 r. (2 numery) wynosi 42 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przysyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433
W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 numery) w 2016 roku wynosi 42 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-47-57
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>